

FİNLANDİYA ÜLKE RAPORU
(Yaş Meyve Sebze Sektörü Açısından)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
ARGE ŞUBESİ

İÇİNDEKİLER

1. GENEL EKONOMİK DURUM	3
2. FİNLANDİYA'NIN DIŞ TİCARETİ	5
3. TÜRKİYE İLE TİCARET	11
4. FİNLANDİYA'NIN YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
5.İŞ ADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	20
KAYNAKLAR	22

FİNLANDİYA

1. GENEL EKONOMİK DURUM

	2013 a	2014 a	2015 a	2016 a	2017 b	2018 c	2019 c
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	867,1	881,1	758,5	777,4	828,4	913,5	928,5
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-0,1	1,4	2,3	2,1	3,3	2,6	2,2
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	48.743	48.716	49.649	50.692	53.111	55.367	57.450
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ortalama %)	2,6	0,3	0,2	0,1	1,3	1,6	1,8
İşgücü (Milyon)	7,9	7,8	7,9	7,9	8	8	8
İşsizlik Oranı (ortalama %)	7,3	7,4	6,9	6	4,9	3,9	3,4
Cari İşlemler Dengesi (milyon\$)	85,5	75,9	65,8	65,6	84,8	85,6	82,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları, a: Gerçekleşen b: Tahmin c: Öngörü

Finlandiya sanayi alt yapısının oluşmasında Dünya Savaşı ertesinde Rusya ile yapılan Barış Anlaşması çerçevesinde savaş tazminatının gemi ile makine ve ekipman olarak ödenme mecburiyeti önemli bir katkıda bulunmuştur. Metal ve mühendislik sanayinin hammaddesi demirin ve sanayi için gerekli enerji kaynağı petrolün Rusya'dan temini, buna karşılık söz konusu ülke ile yapılan uzun vadeli ticari ve ekonomik işbirliği anlaşmaları ile sanayi üretiminin bu ülkeye satışı ve üretim fazlasının da diğer batı ülkelerine pazarlanması sanayi alt yapısının etkin kullanımını sağlamıştır.

Finlandiya bugün büyük ölçüde endüstrileşmiş bir serbest piyasa ekonomisine sahiptir. 2017 yılında 252 milyar \$'a ulaşan gayrisafi milli hasılası ile Avusturya, Belçika, Hollanda ve İsveç ile benzer bir büyüklüğe sahiptir. Ekonomide özellikle imalat sanayiinde (ormancılık, metal işleme, tasarım/dizayn, telekomünikasyon ve elektronik) son derece rekabetçi sektörlere sahiptir. İklim koşullarından ötürü, tarımda sadece kendine yeterliliği hedeflemektedir. Ormancılık ile ilgili sektörler, özellikle kırsal kesimde en büyük 2. uğraş dalını oluşturmaktadır.

Finlandiya 2009 öncesinde, bankacılık ve finansal pazar açısından AB'nin en iyi performans sergileyen ekonomilerinden biri olarak küresel krizi hafif olarak atlatabilmiştir. Ancak bu durum, ihracat talebindeki azalma ve iç talebin daralması sonucunda 2012-2014 döneminde ekonomide bir daralma yaşanmasını da önleyememiştir. Ülke ekonomisinde yaşanan durgunluk devlet maliyesini ve borç oranlarını olumsuz etkilemiştir. Ekonomi 2016 yılında kendini toparlayıp % 1,9 oranında büyümüş, 2017'de ise özel tüketim ve net ihracattaki güçlü artış ile 2,8'lik bir büyüme

sağlanmıştır. GSYİH'nın önümüzdeki birkaç yılda bu büyümeyi % 2-3 oranlarında koruyacağı tahmin edilmektedir.

Finlandiya'nın en önemli ekonomik mücadelesi; yüksek işçilik maliyetlerinin azaltılması ve ihracatta talep artışı yaratılmasıdır. 2016 Haziran'ında Finlandiya Hükümeti, işgücü maliyetlerini düşürmeyi, çalışılan saatleri artırmayı ve ücret pazarlığı sistemine daha fazla esneklik getirmeyi amaçlayan bir Rekabetçilik Paketi hazırlamıştır. 2017 yılında bu Paketin sonucu olarak ücretlerde artış neredeyse sıfır olmuştur. Ülkede 2017 yılı enflasyon oranı ise % 0,8 olarak gerçekleşmiş olup, bu oranın 2018 yılında % 1,2'ye yükseleceği beklenmektedir.

Finlandiya ekonomisi, ülke nüfusunun düşük olmasından kaynaklanan kısıtlı pazar potansiyeli dolayısıyla dış pazara yönelik oluşmuştur. Pek çok sektörde yüksek ihracat hacmi ile önemli üretim kapasitesine ulaşmış olan Fin sanayisi, dünya ekonomilerinde istikrarsızlık ve krizler gibi dışsal etkilere, diğer ülkelerden daha açık bulunmaktadır. Bu nedenle, esas olarak elektrikli ve elektronik ürünler, kağıt ve metal sanayisinde yaratılan katma değere aşırı bağımlı bir sanayi yapısına sahip Finlandiya, muhtemel dışsal ekonomik krizlerin etkisini minimize etmek için, ürün ve pazar çeşitliliği arayışına girmiştir.

Uzun dönemde Finlandiya ekonomisi için en önemli tehditler hızla yaşlanan nüfus yapısı ile rekabetçi piyasa koşullarına uyum sağlama hususlarında ortaya çıkmaktadır. Emeklilik yaşına ulaşmış yaş guruplarının büyüklüğünden kaynaklanan emek arzındaki düşüş, işsizlikte büyümeyi getirmektedir. Buna karşılık, çalışanların yarı zamanlı emekliliğe girebilme yaşının artırılması ve hizmetler sektöründe istihdam yaratılması gibi politikalarla işsizlik oranı 2017 yılında % 8,7 olmuş, 2018'de % 8,1'e çekilmesi hedeflenmektedir.

Finlandiya, 2017 Dünya İnovasyon Endeksinde 8. sırada ve Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan '2017-2018 Dünya Rekabetçilik Endeksi'nde de 10. sırada yer almaktadır.

Ülkede kurumlar vergisi % 24, standart KDV oranı % 23 olarak uygulanmaktadır.

2. FİNLANDİYA’NIN DIŞ TİCARETİ

Finlandiya ekonomisi ülke nüfusunun düşük olmasından kaynaklanan kısıtlı pazar potansiyeli dolayısıyla dış pazara yönelik oluşmuştur. Finlandiya’nın büyük ölçüde komşu ve çevre ülkeleri ile ticaret yaptığı söylenebilir.

Finlandiya, Avrupa Birliği’ne üye bir ülke olarak 1 Ocak 1995 tarihinden itibaren, bazı istisnalar hariç Avrupa Birliği’nin dış ticarete ilişkin mevzuatını uygulamaktadır. Ülke, düşük nüfusuna rağmen yüksek alım gücü ve yaşam standardı nedeniyle iyi bir pazar olarak tanımlanmaktadır.

Pek çok sektörde yüksek ihracat hacmi ile önemli üretim kapasitesine ulaşmış olan Fin sanayisi, dünya ekonomilerinde istikrarsızlık ve krizler gibi dışsal etkilere oldukça açık bulunmaktadır. Bu nedenle, esas olarak elektrikli ve elektronik ürünler, kağıt ve metal sanayisinde yaratılan katma değere aşırı bağımlı bir sanayi yapısına sahip Finlandiya, muhtemel dışsal ekonomik krizlerin etkisini minimize etmek için ürün ve pazar çeşitliliğini arttırmaya yönelmiştir.

Tablo 1. Finlandiya’nın Yıllara Göre Dış Ticareti (Milyon Dolar)

	2014	2015	2016	2017	2018
İhracat	74,3	59,7	57,3	67,3	76,1
İthalat	76,8	60,2	60,5	70,1	78,5
Hacim	151,1	119,9	117,8	137,4	154,6
Denge	-2,5	-0,5	-3,2	-2,8	-2,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 2: Finlandiya’nın Başlıca Ürünler İtibari ile İhracatı (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018	2018
					Değişim	Pay
					%	%
	Genel Toplam	57.325.872	67.280.641	76.066.540	13,1	100
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	4.153.836	5.039.894	5.945.578	18	7,8
4810	Bir/iki yüzü kaolin, inorganik madde sıvanmış kağıtlar	4.149.491	4.256.515	5.120.059	20,3	6,7
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	1.253.502	2.743.574	3.590.804	30,9	4,7
4703	Sodali ve sülfatlı odun hamuru	1.724.937	1.958.568	2.924.997	49,3	3,8

7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulü (600mm den geniş)	2.119.522	2.448.605	2.664.382	8,8	3,5
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalın >=6 mm	1.815.805	2.050.115	2.168.921	5,8	2,9
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	1.303.710	1.395.559	1.502.187	7,6	2
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	932.130	1.014.820	1.060.989	4,5	1,4
4802	Sıvanmamış kağıt ve karton (perfore edilmemiş kart ve şeritler)	1.149.002	674.425	897.196	33	1,2
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	572.387	708.616	823.047	16,1	1,1
8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	664.719	692.519	807.097	16,5	1,1
8439	Kağıt hamuru, kağıt, karton imaline mahsus makine ve cihazlar	564.184	713.402	796.161	11,6	1
4804	Kraft kağıt/kartonlar-sıvanmamış-rulo veya tabaka halinde	607.666	705.482	775.120	9,9	1
7901	İşlenmemiş çinko	535.570	728.416	747.717	2,6	1
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar	533.933	989.551	744.804	-24,7	1
8701	Traktörler	476.867	562.878	718.792	27,7	0,9
4811	Kağıt/karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	535.434	580.783	704.814	21,4	0,9
4412	Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	568.606	638.744	682.784	6,9	0,9
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	593.018	589.517	678.500	15,1	0,9
8430	Toprak, maden, cevheri taşıma, ayırma, seçme vb. iş makineleri	382.440	523.482	661.153	26,3	0,9
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	503.992	642.926	645.359	0,4	0,8
8501	Elektrik motorları, jeneratörler	482.981	471.942	619.663	31,3	0,8
8503	Elektrik motor, jeneratör, elektrojen grupları aksam, parçaları	398.449	542.984	601.769	10,8	0,8
7403	Arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları	406.479	546.598	586.661	7,3	0,8
7225	Alaşımlı çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	390.643	514.137	568.726	10,6	0,7
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	638.582	546.342	556.191	1,8	0,7
7502	İşlenmemiş nikel	400.091	454.550	549.138	20,8	0,7

8436	Tarım, ormancılık, kümes hayvancılığına mahsus makine, cihazlar	383.463	422.349	524.214	24,1	0,7
8502	Elektrojen grupları, rotatif elektrik konvertisörleri	348.341	559.990	507.332	-9,4	0,7
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	294.349	377.678	503.862	33,4	0,7
7305	Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm	5.772	7.935	492.329	6,104,5	0,6
8428	Kaldırma, istifleme, yükleme, boşaltma makine ve cihazları	370.209	414.106	472.000	14	0,6
7501	Nikel matları, nikel oksit sinterleri, nikel ara ürünleri	135.766	285.027	467.886	64,2	0,6
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	414.893	459.592	444.335	-3,3	0,6
4805	Diğer sıvanmamış kağıt/kartonlar (rulo veya tabaka)	377.679	451.825	443.969	-1,7	0,6
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	361.920	395.928	430.438	8,7	0,6
8542	Elektronik entegre devreler	356.000	466.418	420.064	-9,9	0,6
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	370.697	382.575	419.374	9,6	0,6
4806	Bitkisel parşömen, yağ geçirmez kağıt, aydınlar, kristal kağıt	376.821	377.185	417.895	10,8	0,5
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	224.171	334.064	410.933	23	0,5

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 3: Finlandiya'nın Başlıca Ürünler İtibari ile İthalatı (1000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018	2018
					Değişim	Pay
					%	%
	Genel Toplam	60.501.950	70.100.320	78.488.184	12	100
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	3.787.902	4.921.129	6.546.806	33	8,3
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	2.693.462	3.017.884	3.300.696	9,4	4,2
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.214.623	2.406.746	2.752.678	14,4	3,5
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	971.416	1.748.422	2.161.685	23,6	2,8
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	1.229.348	1.532.650	1.798.339	17,3	2,3
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	1.329.231	1.444.938	1.669.483	15,5	2,1
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.676.048	1.558.569	1.655.607	6,2	2,1
2716	Elektrik enerjisi	763.663	811.492	1.205.976	48,6	1,5
7501	Nikel matları, nikel oksit sinterleri, nikel ara ürünleri	410.801	562.168	918.401	63,4	1,2
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	654.683	802.661	892.101	11,1	1,1
8542	Elektronik entegre devreler	566.187	605.328	771.722	27,5	1
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	515.932	724.395	724.070	0	0,9
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	396.331	634.849	616.119	-3	0,8
8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	455.225	518.166	588.543	13,6	0,7
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	349.182	522.422	579.692	11	0,7
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	416.914	491.806	579.660	17,9	0,7
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	493.126	523.323	559.901	7	0,7
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	473.943	510.067	521.116	2,2	0,7
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	411.466	452.374	488.039	7,9	0,6
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	363.987	401.816	483.038	20,2	0,6
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	358.265	379.514	466.232	22,8	0,6
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	401.491	446.766	458.022	2,5	0,6
4403	Yuvarlak ağaçlar	263.657	240.362	455.025	89,3	0,6
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	333.514	392.378	443.482	13	0,6
7305	Demir/çelikten diğer tüp ve borular-kaynaklı vb.-çapı>406, 4mm	1.872	1.011.291	430.793	-57,4	0,5
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	380.046	399.109	428.460	7,4	0,5

9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	246.393	341.050	415.253	21,8	0,5
302	Balık (taze/soğutulmuş)	229.249	349.900	388.758	11,1	0,5
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	252.089	297.390	371.136	24,8	0,5
8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, mücehhez tablolar	277.375	311.703	365.523	17,3	0,5
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	320.025	349.179	364.161	4,3	0,5
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	288.252	332.286	353.108	6,3	0,4
2815	Sodyum hidroksit (kostik soda) potasyum hidroksit (kostik potas)	144.190	224.651	346.437	54,2	0,4
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	259.644	298.028	345.460	15,9	0,4
4703	Sodali ve sülfatlı odun hamuru	238.264	266.946	342.398	28,3	0,4
8408	Dizel, yarı dizel motorlar (hava basıncı ile ateşlenen, pistonlu)	194.125	253.648	341.993	34,8	0,4
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	255.539	270.521	332.076	22,8	0,4
2901	Asiklik hidrokarbonlar	194.394	277.147	329.237	18,8	0,4
8407	Alternatif-rotatif kıvılcım ateşlemeli, içten yanmalı motorlar	116.949	264.323	322.923	22,2	0,4
406	Peynir ve lor	290.994	303.988	321.690	5,8	0,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 4: Finlandiya'nın Başlıca Ülkeler İtibari ile İhracatı (1000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018	2018
				Değişim	Pay
				%	%
Dünya	57.325.872	67.280.641	76.066.540	13,1	100
Almanya	7.363.687	9.398.924	11.073.454	17,8	14,6
İsveç	6.083.208	6.855.168	7.129.845	4	9,4
ABD	4.153.045	4.363.856	4.897.063	12,2	6,4
Hollanda	3.734.389	4.479.964	4.819.488	7,6	6,3
Çin	2.933.649	3.728.816	4.021.987	7,9	5,3
Rusya Federasyonu	3.234.450	3.795.546	3.780.202	-0,4	5
Birleşik Krallık	2.584.942	2.911.937	3.120.005	7,1	4,1
Belçika	1.830.411	2.121.038	2.160.627	1,9	2,8
Fransa	1.731.175	2.031.400	2.051.443	1	2,7
Estonya	1.638.895	2.013.144	1.955.291	-2,9	2,6
Norveç	1.690.032	1.776.836	1.809.624	1,8	2,4
Polonya	1.525.648	1.761.769	1.808.236	2,6	2,4
İtalya	1.387.146	1.560.281	1.656.349	6,2	2,2
Japonya	933.890	1.073.720	1.233.399	14,9	1,6
Danimarka	965.689	1.122.578	1.165.644	3,8	1,5
İspanya	1.007.511	1.148.949	1.129.546	-1,7	1,5
G. Kore	628.946	743.395	880.890	18,5	1,2
Türkiye	800.674	821.420	839.932	2,3	1,1
Avustralya	430.821	569.572	773.955	35,9	1
Kanada	434.484	635.120	764.415	20,4	1

İsviçre	671.268	651.836	747.181	14,6	1
Letonya	565.958	644.979	699.926	8,5	0,9
Hindistan	556.141	577.375	625.047	8,3	0,8
Litvanya	427.911	561.021	600.580	7,1	0,8
Avusturya	359.963	394.393	551.614	39,9	0,7
Meksika	278.701	345.619	486.490	40,8	0,6
Mısır	373.393	398.925	461.864	15,8	0,6
Fas	150.350	198.369	434.562	119,1	0,6
Endonezya	163.710	280.582	407.168	45,1	0,5
Çek Cum.	279.338	317.696	377.259	18,7	0,5
Macaristan	270.298	288.661	338.079	17,1	0,4
G. Afrika Cum.	256.098	315.528	324.990	3	0,4
Brezilya	392.082	379.600	318.836	-16	0,4
Şili	232.847	215.870	302.698	40,2	0,4
B.A.E.	232.094	349.204	291.458	-16,5	0,4
Tayvan	173.968	193.993	248.410	28,1	0,3
Ukrayna	185.670	220.331	241.380	9,6	0,3
Portekiz	141.054	187.826	217.695	15,9	0,3
Suudi Arabistan	299.413	338.365	215.957	-36,2	0,3
Bangladeş	68.526	136.480	214.577	57,2	0,3

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 5: Finlandiya'nın Başlıca Ülkeler İtibari ile İthalatı (1000 \$)

ÜLKELER	2016	2017	2018	2017-2018	2018
				Değişim	Pay
				%	%
Dünya	60.501.950	70.100.320	78.488.184	12	100
Almanya	8.816.944	10.663.850	13.455.555	26,2	17,1
İsveç	6.737.848	7.669.035	12.128.864	58,2	15,5
Rusya	6.701.563	9.206.266	9.974.905	8,3	12,7
Federasyonu					
Hollanda	3.028.527	3.242.825	5.953.420	83,6	7,6
Çin	4.456.431	5.123.198	2.499.410	-51,2	3,2
Danimarka	1.742.628	1.825.589	2.448.717	34,1	3,1
Estonya	1.799.710	2.029.449	2.422.991	19,4	3,1
Belçika	1.333.089	1.369.313	2.409.608	76	3,1
Fransa	2.411.682	2.620.034	2.188.106	-16,5	2,8
Birleşik Krallık	1.818.334	2.051.797	2.013.907	-1,8	2,6
Norveç	1.174.337	1.639.496	1.991.634	21,5	2,5
Polonya	1.586.771	1.855.907	1.960.331	5,6	2,5
İtalya	1.739.242	1.869.003	1.931.438	3,3	2,5
ABD	2.228.119	2.153.914	1.537.454	-28,6	2
İspanya	1.364.743	1.366.186	1.297.405	-5	1,7
Çek Cum.	816.554	1.011.087	1.147.738	13,5	1,5
Avusturya	577.489	684.166	922.024	34,8	1,2
Kanada	474.132	554.228	624.246	12,6	0,8
Litvanya	393.798	445.722	531.589	19,3	0,7

İrlanda	503.909	566.806	487.467	-14	0,6
Türkiye	503.995	581.480	445.334	-23,4	0,6
İsviçre	692.882	924.687	410.870	-55,6	0,5
Macaristan	356.189	431.866	409.604	-5,2	0,5
Japonya	739.874	799.398	389.634	-51,3	0,5
Portekiz	270.166	332.328	330.172	-0,6	0,4
Letonya	196.036	227.293	311.416	37	0,4
G. Kore	579.375	770.243	301.433	-60,9	0,4
Şili	149.535	205.961	289.477	40,5	0,4
Brezilya	579.079	590.467	280.945	-52,4	0,4
Hindistan	357.561	381.392	261.965	-31,3	0,3
Tayvan	378.662	391.311	246.247	-37,1	0,3
Slovakya	304.244	302.418	234.871	-22,3	0,3
Hong Kong	124.487	153.022	210.202	37,4	0,3
Romanya	221.116	261.482	204.876	-21,6	0,3
Meksika	226.882	236.534	182.417	-22,9	0,2
Malezya	207.398	254.454	151.624	-40,4	0,2
Tayland	225.880	253.297	138.291	-45,4	0,2
Kazakistan	151.545	95.741	134.018	40	0,2
Endonezya	125.236	170.534	124.061	-27,3	0,2
Vietnam	239.116	272.056	105.693	-61,2	0,1

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

Tablo 6. Türkiye – Finlandiya Dış Ticaret Göstergeleri (Bin Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2005	296.561	962.032	1.258.593	-665.471
2006	359.279	1.138.911	1.498.190	-779.632
2007	412.410	1.208.412	1.620.821	-796.002
2008	367.128	1.180.799	1.547.927	-813.671
2009	196.622	795.959	992.581	-599.336
2010	296.774	1.115.496	1.412.271	-818.722
2011	352.886	1.296.728	1.649.614	-943.842
2012	301.593	1.114.790	1.416.383	-813.197
2013	297.972	1.244.975	1.542.948	-947.003
2014	329.424	1.138.278	1.467.703	-808.854
2015	266.054	1.011.793	1.277.847	-745.739
2016	292.056	942.114	1.234.170	-650.058
2017 / (1-12)	297.218	938.769	1.235.987	-641.551
2018 / (1-12)	339.194	984.019	1.323.213	-644.825

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 7. Türkiye'nin Finlandiya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 % Değişim	2018 % Pay
	Genel Toplam	292.056	297.218	339.194	14,1	100,0
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış arabaları	38.993	45.542	40.763	-10,5	12,0
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	15.026	15.033	13.507	-10,2	4,0
6907	Karo, küpler vb. eşya-cilasız/sırsız seramikten	394	12.185	12.128	-0,5	3,6
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve projektörler	9.984	10.311	11.513	11,7	3,4
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	15.139	13.996	11.439	-18,3	3,4
7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde)	2.206	5.353	9.612	79,6	2,8
8409	İçten yanmalı, pistonlu motorların aksam-parçaları	6.077	7.607	9.155	20,3	2,7
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	5.761	4.219	7.861	86,3	2,3
7306	Demir/çelikten diğer tüpler, borular, içi boş profiller	3.500	5.061	7.482	47,8	2,2
8712	Bisiklet; motorsuz (üç tekerlekliiler dahil)	4.768	4.699	7.210	53,4	2,1
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	3.043	5.214	6.594	26,5	1,9
7419	Bakırda diğer eşya	2.402	8.131	5.860	-27,9	1,7
7614	Alüminyum tellerden halatlar, örme halatlar vb. (izole hariç)	1.076	4.231	5.676	34,2	1,7
4016	Vulkanize kauçuktan diğer eşya	710	5.043	5.562	10,3	1,6
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	4.753	-	5.300	100	1,6
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	2.770	3.300	5.030	52,4	1,5
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler (örme)	4.439	7.695	4.984	-35,2	1,5

5902	Naylon, poliamid, poliester vb.esaslı iç-dış lastiği mensucatı	3.272	4.015	4.978	24,0	1,5
8702	Toplu halde yolcu taşımağa mahsus motorlu taşıtlar	1.705	1.260	4.652	269,2	1,4
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	614	1.993	4.635	132,6	1,4
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	3.107	2.887	4.304	49,1	1,3
7202	Ferro alyajlar	338	3.582	4.205	17,4	1,2
2008	Başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçaları konserveleri	4.762	4.477	4.152	-7,3	1,2
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme vb. için makineler	426	411	3.991	871,0	1,2
7326	Demir/çelikten diğer eşya	5.086	3.914	3.470	-11,3	1,0
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	2.667	2.723	3.206	17,7	0,9
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	3.890	3.060	3.103	1,4	0,9
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. İşler için makine, cihaz	2.144	2.462	2.675	8,7	0,8
7312	Demir-çelik tellerden örme halat, kablo, örme hantlar	2.272	2.406	2.639	9,7	0,8
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	10.439	3.559	2.639	-25,8	0,8
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	1.967	2.537	2.564	1,1	0,8
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	5.020	2.993	2.556	-14,6	0,8
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	1.917	2.899	2.520	-13,1	0,7
7325	Demir/çelikten diğer döküm eşyası	1.312	1.911	2.427	27,0	0,7
7216	Demir/alaşimsız çelikten profil	139	2.259	2.425	7,3	0,7
5702	Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman vb.)	1.117	1.479	2.329	57,5	0,7
7412	Bakır boru bağlantı parçaları (rakor, dirsek, manşon gibi)	1.012	1.852	2.304	24,4	0,7

8711	Motosiklet, mopetler, motorlu bisikletler, sepetler	4	6	2.270	37,733,3	0,7
7407	Bakır çubuk ve profiller	210	366	2.089	470,8	0,6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1.559	1.424	1.914	34,4	0,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

Tablo 8. Türkiye'nin Finlandiya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 \$)

GTİP NO	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	2017-2018 % Değişim	2018 % Pay
	Genel Toplam	942.114	938.900	984.019	4,8	100,0
4703	Sodali ve sülfatlı odun hamuru	97.866	77.571	165.804	113,7	16,8
4810	Bir/iki yüzü kaolin, inorganik madde sıvanmış kağıtlar	118.349	151.481	164.526	8,6	16,7
7225	Alaşımli çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	32.619	33.962	44.254	30,3	4,5
4804	Kraft kağıt/kartonlar-sıvanmamış-rulo veya tabaka halinde	44.849	41.442	37.943	-8,4	3,9
7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulü (600mm den geniş)	42.678	39.903	37.718	-5,5	3,8
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	34.540	32.530	30.322	-6,8	3,1
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	28.160	21.879	28.093	28,4	2,9
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	-	20.818	25.803	23,9	2,6
4802	Sıvanmamış kağıt ve karton (perfore edilmemiş kart ve şeritler)	35.677	23.744	25.254	6,4	2,6
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	22.225	25.341	23.200	-8,4	2,4
8430	Toprak, maden, cevheri taşıma, ayırma, seçme vb. İş makineleri	16.877	32.026	21.362	-33,3	2,2
4805	Diğer sıvanmamış kağıt/kartonlar (rulo veya tabaka)	18.639	24.535	20.151	-17,9	2,0
4811	Kağıt/karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	15.058	16.058	18.261	13,7	1,9
3507	Enzimler, müstahzar enzimler	8.635	10.057	13.007	29,3	1,3
7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları, bunların külçeleri	-	-	12.660	100	1,3

4801	Gazete kağıdı (rulo veya tabaka)	22.078	17.334	11.375	-34,4	1,2
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme vb. için makineler	18.713	8.246	11.085	34,4	1,1
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	11.963	13.002	10.418	-19,9	1,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2.680	1.659	9.541	475,1	1,0
8523	Ses ve diğer fenomenleri kaydetmek için disk, bant, katı hal kalıcı depolama aygıtları	295	4.626	9.026	95,1	0,9
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	11.438	10.041	8.905	-11,3	0,9
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalın >=6 mm	9.160	11.956	8.644	-27,7	0,9
8501	Elektrik motorları, jeneratörler	9.183	6.991	8.559	22,4	0,9
4301	Ham postlar	2.119	5.122	8.542	66,8	0,9
3919	Plastikten, yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	5.248	5.873	6.917	17,8	0,7
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	2.755	2.801	6.682	138,6	0,7
7419	Bakırda diğer eşya	4.688	6.061	6.617	9,2	0,7
4806	Bitkisel parşömen, yağ geçirmez kağıt, aydınlatıcı, kristal kağıt	4.956	6.877	6.476	-5,8	0,7
4412	Kontrplaklar, kaplama panolar, benzeri kaplama ağaçlar	6.792	9.264	6.205	-33,0	0,6
8487	Bu fasılın başka yerinde yer almayan makinelerin aksam, parçası	7.013	5.911	5.555	-6,0	0,6
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	5.781	7.595	5.502	-27,6	0,6
8439	Kağıt hamuru, kağıt, karton imaline mahsus makine ve cihazlar	2.246	3.343	5.279	57,9	0,5
4302	Dabaklanmış, aprelenmiş kürkler	5.665	5.589	5.217	-6,7	0,5
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	3.471	5.829	5.021	-13,9	0,5
5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş)	2.527	3.735	4.463	19,5	0,5

3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, bide, hela küveti ve donanımları	3.418	2.605	4.362	67,4	0,4
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	5.331	5.183	4.283	-17,4	0,4
2905	Asiklik alkoller vb. halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış/nitrozalanmış türevler	7.298	5.540	4.199	-24,2	0,4
7007	Emniyet camları	3.649	3.266	4.005	22,6	0,4
8483	Transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler, çarklar	12.971	5.203	3.788	-27,2	0,4

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Ülke Masaları

4. FİNLANDİYA’NIN YAŞ MEYVE SEBZE SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tablo 9. Finlandiya Ürün Grubu Bazında Yaş Meyve Sebze Sektörü İthalatı, (İlk 15 Ürün, 1000 USD)

		2016	2017	2018
GTİP	ÜRÜN AÇIKLAMASI	1000 USD	1000 USD	1000 USD
	GENEL TOPLAM	651.670	688.099	745.089
80390	Muz (Plantain Hariç); Taze/Kurutulmuş	93.388	100.180	98.909
70200	Domates (taze/dondurulmuş)	57.103	59.593	63.326
80610	Taze Üzümler	45.087	47.447	53.808
80810	Taze Elmalar	41.583	47.911	50.624
70960	Biberler- Capsicum veya Pimenta cinsi meyveler	39.891	41.358	42.538
80510	Portakal (Taze/Kurutulmuş)	25.306	24.169	31.580
80440	Taze veya Kurutulmuş Avokado	26.271	30.193	28.856
80522	Klemantin (Taze/Kurutulmuş)	0	23.771	25.347
70511	Baş Marul (Taze/Dondurulmuş)	19.559	19.170	20.686
80711	Taze Karpuzlar	13.886	14.544	19.125
80521	Taze/Kurutulmuş Mandarinler (Tanjerin ve Satsumalar dahil)	0	17.540	18.666
80930	Taze Şeftaliler (nektarın dahil)	10.986	11.987	14.332
80132	Kabuksuz Kaju Cevizi	15.740	14.705	14.096
80550	Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)	12.804	12.297	14.010
81010	Taze Çilekler	10.241	11.747	13.887
80420	Taze/Kurutulmuş İncirler (50. sırada)	1.526	1.620	1.772

Kaynak: Trademap

Trademap verilerine göre, Finlandiya'nın 6'lı GTİP bazında Toplam Yaş Meyve Sebze ithalatı 2016 yılında 651,6 milyon dolar, 2017 yılında 688 milyon dolar ve 2018 yılında 745 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir (Tablo 9).

Tablo 10. Finlandiya Ülke Bazında Yaş Meyve Sebze Sektörü İthalatı (1000 USD, İlk 30 Ülke)

	2016	2017	2018
ÜLKELER	1000 USD	1000 USD	1000 USD
World	651.670	688.099	745.089
İspanya	196.971	201.789	215.754
Hollanda	111.972	112.982	130.136
Kosta Rika	68.373	78.296	64.492
İtalya	38.273	46.252	46.935
Güney Afrika	17.594	22.620	23.976
İsveç	19.628	21.402	21.053
Peru	16.401	19.855	20.561
Panama	1.065	134	17.911
Belçika	12.198	13.272	17.215
Şili	10.167	12.594	15.405
Almanya	18.502	17.589	15.236
Brezilya	10.383	15.024	15.009
Mısır	10.843	9.496	13.211
Polonya	9.520	10.562	13.124
İsrail	9.663	10.253	9.834
Ekvador	16.175	13.429	9.713
Hindistan	7.375	7.822	8.831
Fransa	6.864	7.399	8.552
Fas	4.304	6.010	8.042
ABD	4.972	6.418	7.153
Vietnam	6.381	5.591	7.103
Yunanistan	5.490	6.184	6.364
Yeni Zelanda	4.014	4.183	5.096
Danimarka	5.660	5.285	4.796
Estonya	4.562	3.670	4.319
Avusturya	2.486	800	4.146
Türkiye	3.685	3.425	4.080
Litvanya	1.809	1.621	2.738
Çin	2.682	2.649	2.648
Guatemala	198	293	2.445

Kaynak: Trademap

Trademap verilerine göre Finlandiya'nın 2018 yılında başlıca Yaş Meyve Sebze ithalatı yaptığı ülkeler; İspanya, Hollanda, Kosta Rika, İtalya ve Güney Afrika'dır. Türkiye, Finlandiya'nın yaş meyve sebze ithalatı yaptığı ülkeler arasında 27. sırada yer almaktadır (Tablo 10).

Türkiye ve UYMSİB - Finlandiya Yaş Meyve Sebze İhracatı Verileri

Tablo 11. Türkiye Geneli Yaş Meyve Sebze Sektörü Finlandiya İhracatı Verileri

	2017	2018	DEĞİŞİM
ÜRÜN GRUBU	FOB USD	FOB USD	FOB USD
KİRAZ.VİŞNE	0	58.385	
GENEL TOPLAM	0	58.385	

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (UİB)

UİB verilerine göre, Türkiye Yaş Meyve Sebze Sektörü 2018 yılı Finlandiya'ya 58 bin 385 dolarlık Kiraz.Vişne ihracatı gerçekleştirmiş olup, söz konusu ülkeye 2017 yılı aynı döneminde ihracat yapılmamıştır (*Tablo 11*).

UYMSİB'in Finlandiya'ya ihracatı bulunmamaktadır.

5. İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Para Kullanımı

Para birimi olarak, AB ortak para birimi Avro kullanılmaktadır. Kredi kartları genellikle alışveriş merkezi ve restoranlarda geçerlidir.

Kullanılan Lisan

Finlandiya'da Fince konuşulmaktadır. Ülkenin diğer resmi dili İsveççedir. Halkın büyük kısmı başta İngilizce olmak üzere birkaç yabancı dili konuşabilmektedir.

Ulaşım

THY, İstanbul-Helsinki-İstanbul doğrudan tarifeli uçuşları 19 Mart 2006 tarihinde başlamıştır. Daha önce haftada 3 gün olan uçuşlar halen haftada 18 sefer olarak yapılmaktadır. Bu kapsamda haftanın bazı günleri günde 3 kere sefer düzenlenmektedir.

2009 yılının Mayıs ayında Finnair de Türkiye uçuşlarını başlatmıştır. Finnair'in Antalya ve Gazipaşa Havalimanlarına tarifeli uçuşları mevcuttur.

Yerel Saat

Finlandiya, Greenwich'e göre 2 saat ileridedir (GMT + 2). Finlandiya ile Türkiye aynı zaman diliminde bulunduğundan iki ülke arası zaman farkı bulunmamaktadır.

Telefon Kodları

Finlandiya ile telefon ya da faks yoluyla iletişim kurmak için uluslararası telefon kodu +358'dir. Başkent Helsinki'nin telefon kodu 9'dur.

Pasaport ve Vize Uygulaması

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise, 180 gün içinde 90 günü aşmamak kaydıyla, Finlandiya'ya yapacakları seyahatlerinde vizeden muafır. (www.mfa.gov.tr) Finlandiya, Schengen'e üye bir ülkedir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

- Paskalya: Pazar 1 Nisan, 2018
Paskalya Pazartesi: Pazartesi 2 Nisan, 2018
Uluslararası Roma Günü: Pazar 8 Nisan, 2018
May Day veya Vapunpäivä: Salı 1 Mayıs, 2018
Yükseliş: Perşembe 10 Mayıs, 2018
Anneler Günü: Pazar 13 Mayıs, 2018
Helsinki Maratonu: Cumartesi 19 Mayıs 2018
Pentikost: Pazar 20 Mayıs, 2018
Pazartesi Pentikostu: Pazartesi 21 Mayıs,
• 1 Ocak Yeni Yıl Tatili

- 6 Ocak Noel'in BitiŖi (Epiphany)
- Mart sonu Uzun Cuma (Good Friday)
- Mart sonu Paskalya
- 1 Mayıs İŖçi Bayramı
- Mayıs ayının 2.PerŖembesi (Hz. İsa'nın Gge YükseliŖi)
- 6 Aralık Bağımsızlık Günü
- 24-25-26 Aralık Noel

İŖyerleri: Pzt.-Cuma: 08:00 – 16:00/16:30

Bankalar: Pzt.-Cuma: 09/10 – 16:00/16:30

Mağazalar: Pz. -Cts.: 09/10 - 18:00/21:00

09/10 - 15:00/21:00

Haftalık ÇalıŖma Saati: 40 saat

KAYNAKLAR

1. Ticaret Bakanlığı (www.ticaret.gov.tr)
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri (www.uib.org.tr)
3. Trademap (www.trademap.org)

YASAL UYARI Bu rapor Birliđimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliđimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliđimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.